

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE
KOMISIJA ZA VARSTVO GORSKE NARAVE

Varstvo reke Soče in narave ob vodotoku

Mentor:
Valentina Brečko Grubar

Avtorica:
Rožica Kolmančič

Kazalo vsebine:

1. Uvod.....	3
2. Problematika večanja turizma v Posočju.....	3
2.2 Tolminska korita.....	4
2.3 Hop ON - Hop OFF avtobus.....	5
2.4 Slap Kozjak.....	6
2.5 Vodni športi.....	6

Kazalo slik:

Slika 1: Tolminska Korita	4
Slika 2: Hop On – Hop OFF avtobus	5
Slika 3: Slap Kozjak	6
Slika 4: Gneča na reki Soči.....	7
Slika 5: Gneča na reki Soči.....	7
Slika 6: Gneča na reki Soči.....	7
Slika 7: Statistika obiskovalcev TIC Bovec 2007 - 2015.....	8
Slika 8: Statistika obiskovalcev TIC Bovec 2007 - 2015.....	8
Slika 9: Statistika obiskovalcev SURS - Turizem v Sloveniji 2008 - 2017.....	9

1. Uvod

Zaradi vse večjega pretoka turistov in prehitre rasti turizma v Posočju v zadnjih 10 letih smo prišli do točke, kjer je vprašljivo ali bo narava zdržala tako velik pritisk turistov, če ne začnemo pravilno ukrepati. Seveda števila turistov ne moremo zmanjšati in rasti turizma prav tako ne. Lahko pa pristopimo h temu na tak način, da bodo hkrati zadovoljni domačini, turisti, gostinci (agencije in druge storitve v Posočju, ki živijo na račun turizma) in seveda najbolj pomembno, narava. Torej na kratko, v seminarski nalogi bom predstavila par problematik in možnih »rešitev« oz. izboljšav, ki se navezujejo na reko Sočo in naravo ob njej.

2. Problematika večanja turizma v Posočju

Problematika s katero se srečujemo pri reki Soči in naravi okrog nje je vse večji pretok ljudi in naraščanje turizma v Soški dolini, ter razne tovarne s škodljivimi snovmi za okolje. Takoj za vsem tem, pa so seveda tudi nekateri neodgovorni domačini. Posledično je zaradi vsega tega narava v (zgornjem) Posočju zelo ogrožena. Čeprav je velik del zgornjega Posočja zaščiten pod zakonom o Triglavskem Narodnem Parku (TNP), je onesnaževanje ševedno velik problem. Obiskanost Posočja pa je tako narastla, da se lahko primerja samo še z Ljubljano. Najbolj pogosto obiskani kraji (posledično tudi najbolj ogroženi kraji) so:

- Izvir Soče
- Velika korita Soče
- Mala korita Soče
- Otona
- Korita Soče pri kobaridu
- Sotočje Soče in Tolminke
- Tolminska korita
- Akumulacijsko jezero Most na Soči
- Soška pot
- Kobariška zgodovinska pot
- Ledeniška dolina Trenta
- Slap Kozjak

Kljub vstopnini in turističnim taksam so ta mesta pogosto še vedno tarča onesnaženosti. Čeprav se je v zadnjih letih fizično onesnaženje zmanjšalo, zaradi boljšega osveščanja ljudi, je nam "nevidno" onesnaženje ševedno precej veliko. Dober primer so:

2.2. Tolminska korita

Slika 1: Tolminska korita

Zakaj Tolminska korita?

Turisti (in tudi domačini) se švedno v večini poslužujejo osebnih vozil in prevozov, do krajev, ki jih želijo obiskati. Čeprav je občina Kobarid organizirala prevoz – Hop ON – Hop OFF avtobus, kateri vozi na večino turistično popularnih krajev za samo 1,00 EUR/dan (prevoz lahko izkoristio tako domačini kot turisti). Torej, ena izmed stvari, ki bi lahko izboljšala stanje je popolna zapora prevažanja na kraje z osebnimi avtomobili oz. Prevozi in posluževanje samo javnih oz. Organiziranih prevozov do samega kraja. S tem bi pridobili veliko na čistejšem okolju, ter na zaslužku za agencije, ki bi prevoze/izlete organizirala.

2.3. Hop ON – Hop OFF Avtobus

Slika 2: Hop ON – Hop OFF avtobus

Hop ON- Hop OFF Avtobus je odlična alternativa tako za turiste kot za domačine Posočja, ki želijo pripeljati iz enega na drugi konec Posočja na varen, hiter, poceni in okolju bolj prijazen način (manj prometa osebnih vozil). Namen vzpostavitve javnega prevoza je povezati podeželje s centrom občine Kobarid in s tem občanom olajšati dostop do javnih storitev (zdravstvenih in socialnih, nakupovalnih, kulturnih, ...), obiskovalcem pa omogočiti javni prevoz do turističnih znamenitosti in planinskih poti v občini Kobarid (rojstna hiša Simona Gregorčiča in Simona Rutarja, planina Kuhinja, Matajur, Nježna hiša, staro vaško jedro Breginj, Robidišče, naravna kopališča Nadiže, Soča...).

Letošnja novost je uvedba avtobusa BENEČIJA gor in dol, ki bo povezal Čedad, Špeter in Kobarid ter številne beneških vasi. Avtobus vozi vsako soboto do 1. septembra in se na poti dvakrat srečal s Hop ON Hop OFF Kobarid. Zjutraj se bo odpravil iz avtobusne postaje v Čedadu in preko Špetra prišel v Kobarid. Svojo pot bo nadaljeval skozi Žago in Učjo do Barda in Zavrha, Prosnida, Črnega Vrha in Robidišča ter nazaj do Robiča in Čedada.

Hop ON – Hop OFF je odlična priložnost za zmanjšanje do in pri turističnih znamenitosti in gorskih poti, saj se bo lahko več turistov posluževalo tega prevoza za raziskovanje posočja, ker je avtobus tudi veliko bolj ekonomična možnost saj celodnevna karta stane samo 1,00 EUR, za otroke do 10 leta pa je prevoz brezplačen. Poleg prometa, je problematično tudi pre dolga zadrževanje turistov na samem kraju, ki je prezaseden za svojo velikost. Odličen primer za to je:

2.4. Slap Kozjak

Slika 3: Slap Kozjak

Slap Kozjak je zelo priljubljena turistična točka zaradi svoje čudovite narave, samega slapa ter povezave z Kobariško zgodovinsko potjo. Problem pri slapu Kozjaku pa je ta, da ga v zadnjih letih dnevno obišče preveliko število ljudi kot bi ga lahko sam kraj sprejel. Problem se pojavi tudi pri zadrževanju obiskovalcev pri samem slapu in tudi kopanju v vodi. Čeprav je kopanje pri slapu prepovedano, se nekateri tega ne držijo in vodo izkoristijo za ohlajitev po opravljeni poti do slapa.

Možne izboljšave ali "rešitve" problema bi lahko bile večja vstopnina za vhod do slapa (trenutno se zaračuna samo parkirni prostor ob prihodu), nadzorniki, ki bi skrbeli za red in zadrževanje ljudi pri slapu.

2.5. VODNI ŠPORTI

Velik del turizma v Posočju pa predstavljajo tudi vodni športi kot so:

- kajak
- rafting
- kanjoning (soteskanje)
- druge aktivnosti na vodi (SUP, sit on top, bellyak, kanu, hydrospeed)

V zadnjih letih se je zelo povečalo tudi število aktivnosti na/pri Soči. (Pre)Veliko število turistov obišče Slovenijo oz. Posočje prav zaradi soče. Dandanes je že težko dobiti kraj, ki ni do zadnjega kotička napolnjen z turisti bodi si na sami strugi reke ali na "plažah" ob strugi. Tako si je ob pogledu na strugo reke Soče ali plaže ob njej, ki so preplavljene z ljudmi težko predstavljati osamljeno neokrnjeno naravo. Zaradi tako velikega števila ljudi si Soča in narava ob njej nima časa "odpočiti", saj se konstantno nekaj dogaja. Veliko število turistov pa pomeni tudi večje število odpadkov in več onesnaževanja.

Slika 4: Gneča na reki Soči

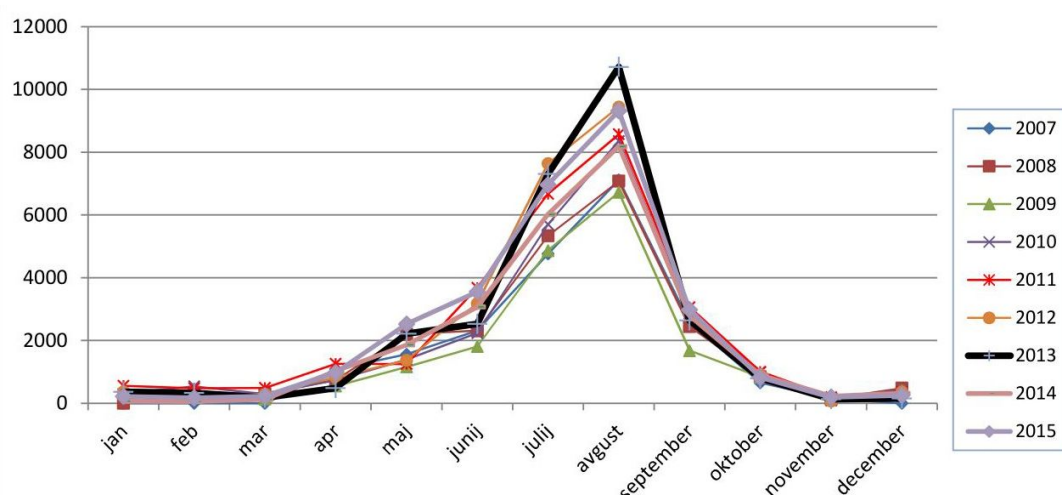

Slika 5: Gneča na reki Soči

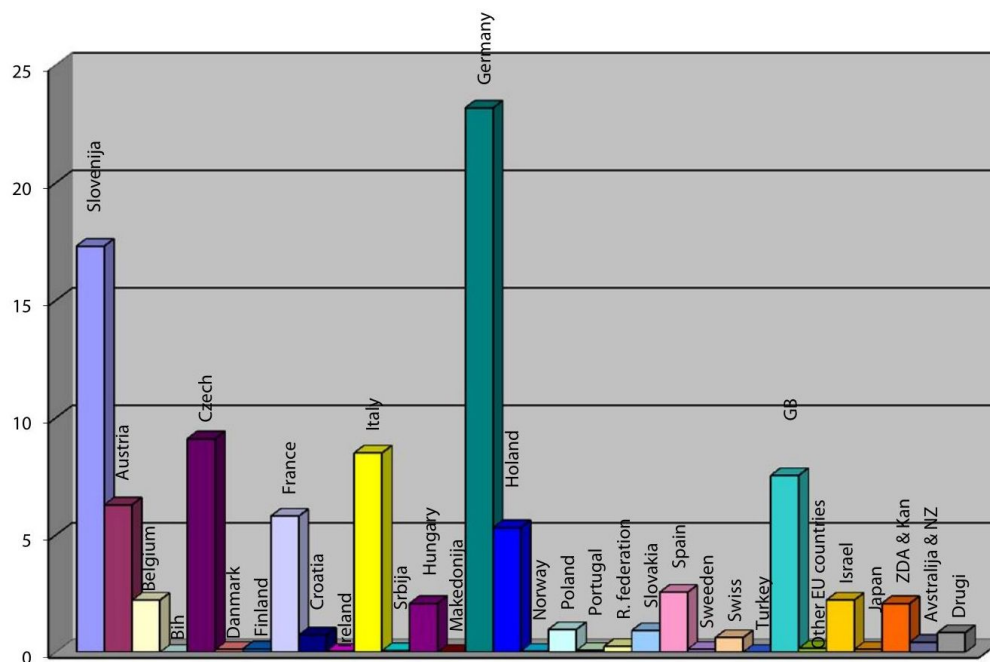

Slika 6: Gneča na reki Soči

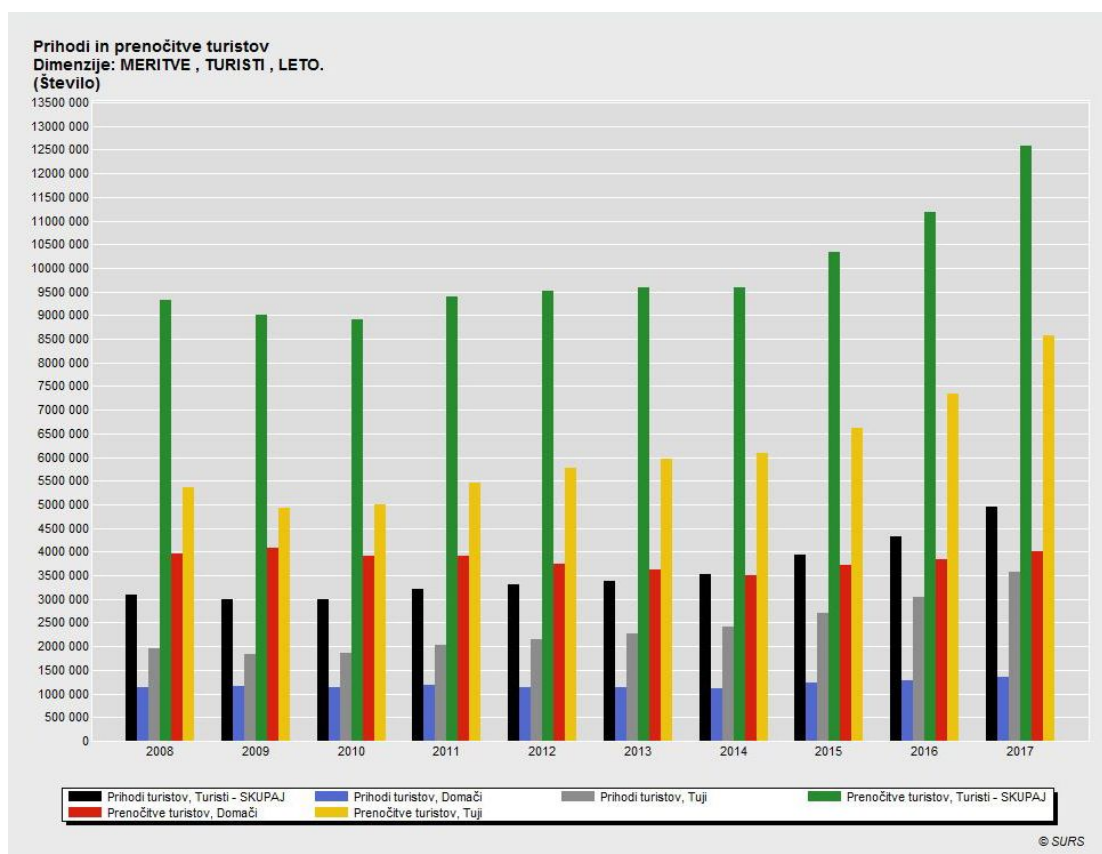
Del tega problema pa je tudi obratovanje tujih agencij pri nas. To pa zato, ker še vedno veliko tujih agencij pri nas obratuje brez veljavnih licenc, pooblastil ali pravilne dokumentacije, k nam pa pripeljejo in vodijo skoraj enako število turistov kot naše agencije. To predstavlja problem tako za čistočo same narave, kot za turizem in lokalne agencije. Stanje bi se lahko izboljšalo na tak način, da se prepove delovanje tujih agencij, ki vodijo turiste po Posočju, z zaračunavanjem vstopnine za obisk "plaž" ob Soči, in z postavitvijo kontejnerjev za mešane odpadke in plastiko po celotnem območju, še posebej na vstopnih točkah do Soče, razglednih točkah in manjših postajališčih.

Slika 7: Statistika obiskovalcev Turistično informacijskega centra Bovec 2007 - 2015

Slika 8: Statistika obiskovalcev Turistično informacijskega centra Bovec 2007 - 2015

Slika 9: Statistika obiskovalcev Statističnega urada za Slovenijo - Turizem v Sloveniji 2008 - 2017

Viri:

<https://www.delo.si/novice/slovenija/turisticni-napredek-prehitel-infrastrukturo-in-storitve.html>

<https://www.dnevnik.si/1042764861>

https://www.tolmin.si/files/other/news/137/1222654.6h_Poro%C4%8Dilo_zavoda_za_turizem_2017.pdf

<https://www.mojaobcina.si/kobarid/novice/obvestila/vozni-red-busa-hop-on--hop-off.html>

<http://www.kobarid.si/index.php/turizem-in-sport/708-urnik-hop-on-hop-off-kobarid>

<https://www.soca-valley.com/sl/>

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/57/Slap_Kozjak.jpg/1200px-Slap_Kozjak.jpg

http://www.slotrips.si/sis-mapa/skupina_doc/slo/galerija/1321061366_3720_img_6913.jpg

<https://www.soca-valley.com/sl/poslovne-strani/statisticni-podatki/>

http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/viewplus.asp?ma=H069S&ti=&path=../Database/Hitre_Repozitorij/&lang=2